

ОСТ НА ПРОИЗВОДСТВОТО И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА- ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

МЕЖДУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЯ
“RESPONSIBLE CARE–ПРИНОС ЗА
УСТОЙЧИВА ХИМИЧЕСКА
ПРОМИШЛЕННОСТ НА БАЛКАНСКИЯ
РЕГИОН”, 10-11 ОКТОМВРИ, 2013

ПЪРВОЛЕТА ЛУЛЕВА
МОСВ

Съдържание

Инструменти в областта на околната среда

- Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС)
- Комплексни разрешителни- предотвратяване на промишленото замърсяване
- Схема за управление по околна среда и одитиране (EMAS)
- Предотвратяване на големи аварии с опасни вещества
- Съхранение на опасни химични вещества и смеси
- Оценка на безопасността на химичните вещества при регистрацията по REACH

Други

ОВОС (1)

- Прилага се за инвестиционни предложения и разширения и изменения на обекти в експлоатация;
- Обхват- дейностите, посочени в приложения 1 и 2 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС);
- Прилага се за широк обхват дейности в химическата промишленост– интегрираните химически инсталации подлежат на задължителна ОВОС;
- Управление на риска- избор на най-добрата алтернатива по отношение на технология и местоположение;
- Преди издаване на разрешение за дейността по друг специализиран закон, например разрешение за строеж по Закона за устройство на територията;

ОВОС (2)

Законодателство:

- Глава шеста на ЗООС- въвежда изискванията на Директива 85/337/ЕЕС относно ОВОС, изменена с Директива 97/11/ЕС и Директива 2003/35/ЕС;
- Наредба за условията и реда за извършване на оценката на въздействието върху околната среда (посл. изм., бр. ДВ, 94 от 30.11.2011 г.)
- Компетентни органи: МОСВ и РИОСВ;
- Регистър на процедурите по ОВОС;

ексни разрешителни (1)

- Прилагат се за нови и действащи инсталации и промени в действащи инсталации;
- Приложно поле: всички дейности и инсталации в обхвата на Приложение 4 на ЗООС;
- Основно изискване за разрешаването на дейността е прилагането на най-добри налични техники;
- Изисква се систематично управление по околна среда посредством прилагане на подходящи инструкции и процедури за предотвратяване и контрол на риска от замърсяване на околната среда и опазване на човешкото здраве от промишлени дейности;
- Осигурява контрол на емисиите и потреблението на суровини, опасни химикали, енергия, вода;
- Прилага се интегриран подход по отношение на цялостното управление на всички компоненти и фактори на околната среда посредством НДНТ;

ексни разрешителни (2)

Законодателство:

- Глава седма на ЗООС- въвежда изискванията на Директива 2010/75/ЕС за индустриалните емисии;
- Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни- въвежда процедури за издаване на разрешителни, промяна на оператор, закриване на площадки, промяна в инсталации, актуализиране и изменение на комплексните разрешителни
- Компетентен орган за издаване на КР- Изпълнителният директор на ИАОС;

Методическо осигуряване:

- Методика за определяне на най-добри налични техники на МОСВ;
- Методика за попълване на заявления за издаване на комплексно разрешително и за промени в действащи инсталации;
- Методика за минималния обхват за условията в КР;
- Регистър на издадените КР;

EMAS (1)

- Доброволен инструмент за подобряване на резултатите по околна среда;
- Прилага се за организации с отворен обхват по отношение на дейностите;
- Осигурява систематично управление по околна среда и гарантира съответствие с нормативната уредба;
- Изисква наличие на система за управление по околна среда;
- Не трябва да нарушава приложимите изисквания на законодателството по опазване на околната среда;
- Организациите получават регистрация по EMAS от министъра на околната среда и водите и правото да ползват логото на схемата;
- Осигурява облекчения при извършване на планов контрол, предимство при финансиране на проекти и др.;
- При нарушаване на изискванията, регистрацията може временно да се прекрати или отнеме;

EMAS (2)

Законодателство:

- Регламент 1221/2009 относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS);
- Глава седма, раздел III на ЗООС;
- Наредба Н-2 от 2012г. на МОСВ за регистриране, подновяване на регистрацията и контрол по Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS);

е на големи аварии с опасни вещества (1)

- Класификация в категория на опасност на обектите, работещи с опасни химикали от Приложение 3 на ЗООС;
- Разрешаване изграждането и/или експлоатацията на предприятия и/или съоръжения с „висок рисков потенциал“ (Доклад за безопасност и Аварийен план на предприятието) - МОСВ;
- Предоставяне на информация за мерките за безопасност в предприятията и съоръженията с нисък рисков потенциал (Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии)– РИОСВ;
- Разработване и прилагане на подходящи управленски, организационни и технически мерки за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях и въвеждане на Система за управление на мерките за безопасност;

е на големи аварии с опасни вещества (2)

Законодателство:

- Глава седма, раздел I на ЗООС (посл. изм. и доп., бр. 82 от 26.10.2012 г.), транспонира Директива 96/82/ЕО относно контрола на опасностите от големи аварии с опасни вещества, изменена с Директива 2003/105/ЕО;
- Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (ДВ, бр. 76 от 5 октомври 2012 г., в сила от 1.1.2013 г.);

Ръководни документи:

- Класификация на предприятия;
- Разработване на ДППГА и ДБ;
- Качествена и количествена оценка и анализ на риска;

Регистър на издадените разрешителни по чл. 104 от ЗООС;

Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии (ДППГА):

1. Общи цели и политика за безопасна експлоатация на предприятието.
2. Конкретни мерки за намаляване на риска от възникване на големи аварии, съобразени с идентифицираните опасности и рискове от възникване на големи аварии в предприятието.
3. Система за управление на мерките за безопасност (СУМБ).

е на големи аварии с опасни вещества (4)

Система за управление на мерките за безопасност
(организационна структура, отговорности, процедури,
процеси и ресурси за провеждане на политиката за
предотвратяване на големи аварии):

1. *Организация и персонал*
2. *Идентифициране и оценка на големи опасности*
3. *Оперативен контрол и управление на технологичните процеси*
4. *Управление на промените*
5. *Аварийно планиране*
6. *Мониторинг*
7. *Одит и преразглеждане*

е на големи аварии с опасни вещества (5)

Доклад за безопасност (ДБ):

- I. Доклад за политиката на предприятието за предотвратяване на големи аварии;**
- II. Информация за:**
 - **предприятието и околната му среда**
 - ✦ Местоположение
 - ✦ Климатични и метеорологични условия
 - ✦ Хидрология и геология
 - ✦ Населени места и компоненти на ОС
 - **описание на**
 - ✦ Съоръженията
 - ✦ Процесите
 - ✦ Дейностите, при които е възможно възникването на голяма авария
 - **описание на местата в предприятието, където е възможно възникването на голяма авария, включително план на предприятието с обозначение на тези места**

е на големи аварии с опасни вещества (6)

- **Идентификация и анализ на рисковете от аварии и превантивни методи**
- **подробно описание на**
 - ✦ възможните сценарии за големи аварии
 - ✦ тяхната вероятност или условията, при които те настъпват
 - ✦ резюме на събитията, които могат да изиграят ролята на първопричина за такива сценарии и анализ на причините;
- **Оценка на степента и тежестта на последствията на определени големи аварии, включваща карти с обозначение на зоните, които ще бъдат засегнати при такива аварии, възникнали в предприятието**
- **Описание на техническите параметри и оборудването използвано за безопасността на инсталациите**
- **Мерки и средства за ограничаване на последствията от големи аварии**
- III. Информация за създадената организация за спазване на правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност.**

е на големи аварии с опасни вещества (7)

- **Мерки за защита и интервенция за ограничаване на последиците от произшествия и аварии**
 - ✦ **описание на оборудването, инсталирано с цел ограничаване на последиците от голяма авария**
 - ✦ **описание на организацията на действията при аварийни ситуации**
 - ✦ **описание на наличните сили и средства (във и извън предприятието), необходими за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни действия**

е на големи аварии с опасни вещества (8)

Външен аварийен план и аварийен план на предприятието и/или съоръжението:

1. Контрол и ограничаване на последствията от аварии с оглед ограничаване на неблагоприятните въздействия върху човешкото здраве, околната среда и имуществото.
2. Прилагане на мерки за защита на човешкото здраве и околната среда от въздействието на големи аварии.
3. Съобщаване на необходимата информация на обществеността и осигуряване на ефективна комуникация между компетентните органи и оператора.
4. Осигуряване възстановяването на околната среда около предприятието и/или съоръжението след голяма авария.

Опасни химични вещества и смеси (1)

Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси (ДВ, бр. 43 от 7.06.2011 г.):

- **Задължения на лицата, които съхраняват опасни химични вещества и смеси (ОХВС):**
 - Актуална информация за класификацията и информационни листове за безопасност на ОХВС на местата, където тези вещества и смеси се съхраняват;
 - Извършване и документиране на оценка на безопасността на съхранението;
 - Определяне на лица, имащи право на достъп и/или отговорни за съхранението на ОХВС;
 - Инструкции за безопасно съхранение на ОХВС;
 - Инструкции за осъществяване на собствен контрол;
 - Инструкции и програми за:
 - ✦ Обучение на отговорните лица;
 - ✦ Мерки за контрол на рисковете, свързани със съхранението на ОХВС;
 - ✦ Обезвреждане на отпадъци от ОХВС;
 - Мерки за защита на работещите в обектите и прилежащите им площи при възникване на аварии

опасни химични вещества и смеси (2)

- Общи изисквания към складовете за съвместно съхранение на ОХВС:
 - транспортна инфраструктура и техника, използвана за товарене и разтоварване;
 - отделяне от битови и производствени помещения и от складове за храни, лекарства, ветеринарни и козметични продукти;
 - адекватна вентилация и осветление, съобразени с вида и количествата на ОХВС;
 - технически средства за контрол и поддържане на температурата в складовите помещения;
 - пожароизвестителни и пожарогасителни системи в съответствие със свойствата на ОХВС;
 - предотвратяване изпускането на ОХВС в почвите, водите и въздуха; обособяване на зони за съхранение на ОХВС с несъвместими категории на опасност
 - технически средства за улавяне на евентуални разливи;
 - ограничаване достъпа на външни лица;
 - ограничен достъп до CMR вещества

опасни химични вещества и смеси (3)

- **Организация на съхранението на ОХВС**
 - Разработване на инструкции за определяне на съвместимостта на ОХВС и разделно съхранение;
 - ✦ безопасно съхранение, товарене и разтоварване на опасни химични вещества и смеси;
 - ✦ достъп до ОХВС;
 - ✦ употреба на лични предпазни средства/индивидуални средства за защита;
 - ✦ предоставяне на информация на работниците за рисковете при работа с ОХВС;
 - ✦ обучение на лицата, отговорни за ОХВС;
 - ✦ поставяне на указателни табели на складове за ОХВС;

опасни химични вещества и смеси (4)

- **Оценка на безопасността на съхранението на ОХВС:**
 - Съдържание – документира проверката на:
 - ✦ категориите на опасност на ОХВС;
 - ✦ съвместимостта на ОХВС;
 - ✦ съответствието с :
 - общите изисквания за безопасно съхранение;
 - други приложими нормативни актове и правила;
 - изискванията за организация на съхранението;
 - съответствието с условията на съхранение на ОХВС от ИЛБ;
 - Ред и начин на извършване
 - ✦ Формат на оценката
 - структурира и обобщава представената информация
 - утвърждава се от министъра на околната среда и водите
 - ✦ Указания за изготвяне и документиране на оценката
 - последователност на действията
 - минимален обем информация
 - Коригиращи мерки
 - ✦ произтичащи от оценката
 - ✦ идентифицирани чрез констатираните несъответствия
 - ✦ План за коригиращи действия с ясна информация за отговорностите– **кой, какво, кога и къде**

опасни химични вещества и смеси (5)

- Наредбата не отменя, а допълва съществуващите нормативни изисквания в областта на околната среда, пожарна и аварийна безопасност и здравословни и безопасни условия на труд,
- Основна цел– да се подобри организацията и отговорността за съхранението на ОХВС
- Срокове за извършване на оценката
 - За нови складове - преди изграждането и/или въвеждането в експлоатация на склада
 - За съществуващи складове – 1 година след влизането в сила на наредбата
- Контрол по изпълнението – РИОСВ
- Санкции за нарушения: 1000 – 40000 лв. (чл. 35 на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси)

на безопасността на химичните вещества

(1)

- Производителите, вносителите и потребителите по веригата произвеждат, внасят, употребяват или пускат на пазара вещества по начин, който не оказва неблагоприятно въздействие върху здравето на човека и околната среда;
- Целта на оценката е да идентифицира и опише условията, при които производството и употребата на веществото са адекватно контролирани;
- Три стъпки: **оценка на опасността, оценка на експозицията и характеризиране на риска;**
- Итеративен процес;

на безопасността на химичните вещества

Оценката на безопасността на химичното вещество е инструмент за:

- оценяване на характерните опасности на веществата, включително определяне на класа на опасност в съответствие с класовете или категориите на опасност;
- допълнително характеризиране на опасностите, включително, където е възможно, определяне на нивата без ефект (определени нива без ефект върху човешкото здраве, прогнозирани недействащи концентрации за околната среда) и оценяване на свойствата, свързани с устойчивост, биоакумулиране и токсичност (PBT);

на безопасността на химичните вещества

- рискът се контролира, когато очакваните нива на експозиция не превишават определените нива без ефект за здравето на човека (DNEL) и околната среда (PNEC);
- за РВТ и vPvB вещества, рисковете се контролират, когато емисиите и експозициите са сведени до минимум чрез прилагането на сценарии за експозиция;
- контролът на риска включва работни условия като продължителност и честота на употреба, количество или концентрация на веществото при дейностите с него или температура на процеса;

на безопасността на химичните вещества

(4)

Оценка на опасността:

- Събиране и оценяване на информацията
- Идентифициране на всички опасности
- Класификация и етикетирание
- Определяне на прагови нива
- Оценка за РВТ или vPvB свойства

Ако веществото не е опасно и не е РВТ или vPvB, оценката може да приключи тук!

на безопасността на химичните вещества

Оценка на експозицията:

- Разработване на сценарии на експозиция- (**работни условия** (продължителност и честота на употреба, количество на използваното вещество) и **мерки за управление на риска** (локална вентилация, системи за филтриране на въздуха, третиране на отпадъчните води и ЛПС));
- Определяне на експозицията (модели за определяне на експозиция за човека и околната среда);
- Обхваща всички подходящи пътища на експозиция и разпространение върху човека и околната среда при производството и всички идентифицирани употреби на веществото, разглежда всички етапи на жизнения му цикъл, произтичащи от производството и идентифицираните употреби.

Характеризиране на риска:

- Сравнение на стойностите на експозицията с праговите нива (DNEL/DMEL или PNEC);
- Трябва да се демонстрира, че рисковете са адекватно контролирани:
 - определените нива на експозиция не надвишават праговите стойности;
 - за вещества, за които не могат да се определят прагови нива, се прилагат сценарии на експозиция, които не представляват риск;

Сценариите на експозиция се съобщават по веригата на доставки на химикалите посредством р-ИЛБ и се прилагат от потребителите надолу по веригата.

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!